

259⁴

**T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**

SAYI: B.02.0.1.HM.KİT.03.02.52321
KONU:

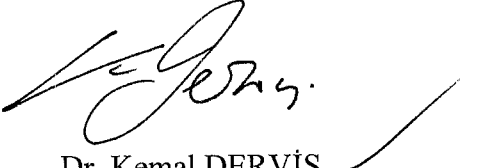
12.07.01★ 57849

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE**

İLGİ: 07.06.2001 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-10843
sayılı yazınız

İlgi yazıları ekinde yeralan soru önergelerinden Bakanlığımı ilgilendiren
hususlar hakkında hazırlanan bilgi notu ekte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Dr. Kemal DERVİŞ
DEVLET BAKANI

~~EK:1~~

Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın 7/4439 sayılı soru önergesi hakkında Not:

12.3.1993 tarih ve 93/4725 sayılı Kararname, Tarım Satış Kooperatifleri ile Birlikleri eliyle yapılan ürün alımlarında kaynak israfının önlenmesi ve doğrudan üreticiye destek sağlanması amacıyla yürürlüğe konulan söz konusu Kararname kapsamında T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla pamuk üreticilerine üretim maliyetleri gözetilerek hesaplanan "hedef fiyatı" ile dünya maliyetleri ve ürün özelliklerine bağlı olarak, ithal ve ihraç maliyetlerine göre saptanan "müdahale fiyatı arasındaki farkın, "destekleme primi" olarak T.C. Ziraat Bankası'na doğrudan üreticilere ödeme yapılması kararlaştırılmıştır.

Anılan Kararnamede, söz konusu uygulama sonucunda doğacak zararın (ana para ve faiz tutarı) Hazinece karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu Kararname kapsamında, T.C. Ziraat Bankası'nca 1.9.1993-14.4.1994 tarihleri arasında 4,7 trilyon TL tutarında prim ödemesi Bankanın kendi kaynaklarından olmak üzere gerçekleştirilmiştir.

Banka tarafından üreticilere ödenen 4,7 trilyon TL'lık tutar sonucunda ortaya çıkan zararın hesaplama yöntemi daha sonradan yürürlüğe konulan çeşitli kararnamelerle farklılık göstermiştir.

T.C. Ziraat Bankası kaynaklarından ödenen 4,7 trilyon TL'lık tutara ilişkin olarak hesaplanacak faiz oranının tespit edilebilmesini teminen çıkarılan kararnamelerden ilki 7.5.1995 tarih ve 95/6969 sayılı Kararnamedir. Bu Kararnameye göre 2.9.1993 tarihinden başlamak üzere Bankanın prim ödemelerine ilişkin doğan görev zararı alacağına uygulanacak faiz oranı Banka ticari kredi faiz oranına 20 puan eklenmek suretiyle belirlenmiştir. Bankaca söz konusu görev zararı alacaklarına uygulanan faiz oranları ortalaması 1993 yılında % 105, 1994'de %140, 1995 ve 1996'da %150, 1997'de % 130'dur.

Ancak söz konusu faiz hesaplama yöntemi 1.1.1998 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Bakanlar Kurulunun 7.10.1997 tarih ve 97/10221 sayılı Kararı ile değişikliğe uğramıştır. Buna göre, hesaplamalarda esas alınacak faiz oranı, Banka ticari kredi faiz oranı olarak belirlenmiştir. Bu dönemde Bankaca ortalama ticari kredi faiz oranı olan % 110 uygulanmıştır.

Bakanlar Kurulu'nun 09.03.1999 tarihinde yürürlüğe konulan 99/12520 sayılı Kararı ile ise hesaplama yöntemi tekrar değiştirilmiş ve bu Kararda Bankanın 1998 yıl sonu itibariyle görev zararı alacak tutarı 2,3 katrilyon TL olarak belirlenmiş ve bu tutara daha sonra uygulanacak olan faiz oranının ise 1.1.1999 tarihinden geçerli olmak üzere, Hazine ve Bankaca müştereken belirleneceği ve belirlenen faiz oranının Hazedden Sorumlu Devlet Bakanı tarafından onaylanacağı, ancak belirlenen faiz oranının o döneme ait Banka ticari kredi faiz oranını aşamayacağı belirtilmiştir. Buna göre; 1999 yılında pamuk prim ödemelerinden kaynaklanan görev zararı alacaklarına Bankaca birinci çeyrekte % 116, ikinci çeyrekte % 130, üçüncü çeyrekte % 112, dördüncü çeyrekte % 84 faiz oranları uygulanmıştır.

2000 yılında ise 2000/62 sayılı Karar çerçevesinde bankaların tüm stok görev zararı alacaklarına (kütlü pamuktan kaynaklanan görev zararları dahil) yürütülecek faiz oranları Hazine borçlanma maliyeti ile ilişkilendirilmiş olup, buna göre, 31.12.1999 tarihi itibarıyla oluşmuş olan görev zararı bakiyelerine, ilgili ay içinde oluşan ve Hazinece ihale yöntemiyle ihraç edilen 12 ay ve/veya 12 aya en yakın vadeli devlet iç borçlanma senetleri yıllık bileşik ortalama faizinin üzerine azami 26 puan ilave edilmek suretiyle faiz tahakkuk ettirileceği hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda T.C. Ziraat Bankası'nın 31.12.2000 tarihi itibarıyla kütlü pamuk destekleme primi nedeniyle doğan tahmini görev zararı alacakları 8 katrilyon TL'na ulaşmış olup, 2001/2312 sayılı Karar çerçevesinde kütlü pamuktan doğan görev zararları ile birlikte Bankanın tüm görev zararı alacaklarının 30.4.2001 tarihi itibarıyla oluşan yaklaşık 12 katrilyon TL'lık tutarına mahsuben, Bankaya özel tertip devlet iç borçlanma senedi verilerek, görev zararları tasfiye edilmiştir.